

Mladina v tekmovanju ob 10-letnici Osvobodilne fronte

Tekmovanje v čast 10. obletnice Osvobodilne fronte dobiva v aktivih Ljudske mladine ptujskega okraja vedno večji razmah in začenja iz dneva v dan več aktivov. Okrajna mladinska tekmovalna komisija je prejela do sedaj nad 40 tekmovalnih obvez posameznih aktivov. S tem pa ni rečeno, da ostali aktivni ne tekmujejo kot na drugi strani ne moremo trditi, da je tekmovanje doseglo tisto obliko in vsebino, ki bi odgovarjala mladinski organizaciji. Za slednje je krivda na okrajni tekmovalni komisiji, ki doslej še ni ustvarila točne evidence na potek tekmovalnosti, je pa tudi prenaša pomagala aktivom pri organizaciji tekmovalnosti in sprejemanju obvez. Mnoge od teh so zaradi tega načelne, brez konkretnih in točno odrejenih rokov, števil in odredbe vsebine. So pa aktivni, ki so poslali zelo dobre obveze. Med temi je aktiv pri KDZ »Osojnik«. Obveze aktivne zadruge »Osojnik« prinašamo v celoti z namenom, da bi tudi ostali aktivni dobili praktično sliko tekmovalnih obvez. Osojnikovi zadržniki pravijo v svojih obvezah sledeče:

Vsa mladina iz našega kolektiva se bo udeleževala študija osnovne partijske organizacije, razen tega pa se bo dvakrat tedensko vršilo predavanje po željah mladine. V zvezi s tem bomo postavili skrinjico za želje in predloge članov.

Zadruzi bomo pomagali s tem, da bomo do začetka spomladanskih del s prostovoljnimi delom očistili in uredili strojno lopo, očistili stroje in splinirali teren pred lopo.

Predskutirali bomo o slehernem mladincu v aktivu in ugotovili, če je vreden biti član mladinske organizacije ali ne.

Sprejemi pri maršalu Titu

Predeček Zvezne vlade maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito je sprejel 11. t. m. dopisnika italijanske agencije ANSA g. Stefana Terra.

Odgovore maršala Tita, ki jih je dobil g. Terra na postavljena vprašanja, je objavilo 16. t. m. naše centralno časopisje.

Volitve v marcu

V nedeljo, 18. marca 1951 bodo volitve ljudskih poslancev za ljudsko skupščino LR Slovenije.

Prezidij Ljudske skupščine LR Slovenije je že imenoval republiško volilno komisijo za te volitve.

Letošnji proračun LRS potrjen

Na 4. izrednem zasedanju Ljudske skupščine LR Slovenije dne 2. januarja t. l. je bil sprejet preložen proračun naše republike za leto 1951. Proračun predvideva 8.355.300.000 din donatkov in prav toliko izdatkov.

Dohodke tvorijo davek na promet proizvodov, tržni dobiček, dohodna, izdatki pa so usmerjeni za investicije, popravila cest, prosvetne in socialno-zdravstvene namene, državno upravo in ostalo.

Delegat za II. kongres Zveze borcev NOV Slovenije

Organizacijo ZB NOV v ptujskem okraju bodo zastopali na II. kongresu ZB NOV Slovenije 28. januarja 1951 v Ljubljani delegati tov. dr. Potrč Jože iz Janežev pri Ptuj, minister za zdravstvo pri vladi LRS, Simončič Franc iz Markovc pri Ptuj, minister za kmetijstvo pri vladi LRS, Rogel Rudi iz Bušinj vasi pri Črnomlju, organizacijski sekretar pri OK KPS v Ptuj, Belšak Franc iz Muretinc, zadržnik, Prevotšek Janez iz Nadol pri Zetalah, mali kmet v Kočičah, in Illovar Ivan iz Trebeljevega, sekretar Okrajnega odbora ZB NOV v Ptuj.

Imenovani delegati so bili izvoljeni na Okrajnem zboru NOV v Ptuj dne 14. decembra 1950.

Graditev nove proge

Za novo 45 km dolgo progo Resnik-Stepejavec, jugozahodno od Beograda skozi kolubarski premogovni bazen (lignit) bo letos porabljenih 95 milijonov dinarjev, dočim bodo znalašni celotni stroški za dovršitev te proge 1.100.000.000 din.

Vabilo

Izvršni odbor Osvobodilne fronte Ptuj sklicuje sejo Okrajnega odbora OF za dne 22. januarja 1951 ob 9 uri v dvorani Okrajnega odbora OF (prejz hotel Jugoslavija), Ptuj.

Vabila so razposiljena vsem članom Okrajnega odbora OF Poročila in zvezi z začrno okrožnico naj prinesejo s seboj. Pripravijo naj predlogi za diskusijo.

Iz pisarne Okr. odbora OF Ptuj

Članarino bomo pobirali redno in sicer vsako tromesečje za sledeče v naprej. Poročila in statistiko bomo pošiljali pravočasno in v redu.

Za okrajno tekmovalno kulturno-umetniških skupin se bomo pripravili z igro.

Ustanovili bomo tamburaški orkester ter se pripravili do 27. aprila na samostojen nastop v okviru zdruge.

Nudili bomo talno pomoč aktivom Vurberk in Grajena, prisostvovali bomo njihovim sestankom ter jih vabili na naše.

Pri upravnem odboru zadruge se bomo seznanjali z gospodarskimi potrebami v zadrugi ter pomagali pri reševanju nalog.

Trudili se bomo zboljšati red, vsebino in disciplino v letvu.

Iz gornjih obvez je razvidno težišče dela mladinske organizacije, da je to potrebno usmeriti predvsem na aktivizacijo mladine pri reševanju gospodarskih nalog. To se da doseči le s pred-

vanji o gospodarski politiki ljudske oblasti in ostalo redno politično vzgojo. Pri vsem tem pa dober aktiv ne sme pozabiti zabavne plati dela mladinske organizacije ter kulturnega dviga svojih članov. Druga nič manj važna naloga mladinske organizacije je organizacijski učvrstitev aktivov, sprejemanje novih članov odnosno izključevanje vseh tistih, ki kakorkoli kršijo ugled mladine.

Razen aktivne zadruge »Osojnik« so sprejeli dobre obveze tudi aktiv v Zg. Placarju, aktiv »Jože Lacko« Ptuj, delavski aktiv tovarne Strnišče in drugi. Vsi tisti aktivni, ki pa še do sedaj niso sprejeli obveznosti, jih tedaj sprejemajo.

V teku tekmovalnosti bo okrajna komisija dvakrat izdala pismena priznanja aktivom, ki bodo dosegli najboljše rezultate. Prva pohvala in podelitev priznanja bo izvršena na okrajni mladinski konferenci v začetku februarja, druga pa ob koncu tekmovalnosti. Fd.

V juršinskem sektorju

so na bolji delavne množicne organizacije

13. januarja t. l. se je vršilo v Juršinskem delovno posvetovanje predsednikov, sekretarjev in blagajnikov VOOV ter celotnih grup ljudske inšpekcije iz osmih okoliških vaških odborov OF. Udeležbe je bila na posvetovanju zelo dobra, saj je od 58 povabljenih sodelovalo nad 60 ljudi. Konferenci sta prisostvovala tudi delegat IOOF Slovenije in sekretar OOOV iz Ptuja.

Na posvetovanju je bila ugotovljena vrsta uspehov, kakor tudi pomanjkljivosti v delu organizacij OF v juršinskem sektorju. Uspehe dosega predvsem organizacija OF v Juršincih, ki je dala pobudo sosednjih VOOV da so začeli zbirati prostovoljne denarne prispevke za popravilo osnovne šole. V 10 dneih so nabrali nad 60.000 din.

Na pobudo organizacije OF v Juršincih je bil izvoljen sedemčlanski odbor, ki bo upravljal do sedaj zapuščen ljudsko-prosvetni dom, ki so ga na sestanku preimenovali v »Dom množičnih organizacij«. Frontovci v Juršincih se pridno pripravljajo za kulturno prireditve, pobrali so tudi vso zostalo članarino ter uredili tekoče pobiranje.

Pridno so prišli za delo frontovci v Rotmanu, ki so šele pred kratkim dobili svojo osnovno organizacijo OF. Ne zaostajajo pa tudi oni v Dragovcih in Kukavi. V Rotmanu so na seji VOOV pregledali obremenitve obveznih oddaj ter ugotovili precej nepravilnosti.

KLO so dali več pametnih nasvetov. KLO je ugodno rešil njihov predlog, da se tov. Sori Nežl zniža nepravilna obremenitev obvezne oddaje koroze od 500 kg na 100 kg.

V zvezi z različnimi novimi predlogi so kritično ocenili površno delo prejšnjih odborov OF, ki so ob velikih naporih in materialnih žrtvah na cesti Hlaponci—Juršinci, pri zadržnem domu in drugih gospodarskih delih dosegli razmeroma slabe uspehe. Delo odbora OF in KLO je bilo tako površno, da ni šlo delo tako daleč, kakor so bili ljudje pripravljani. V bodoče bodo vpoštevali vse dosedanje slabe izkušnje in bodo skrbeli za to, da bo vsako delo doseglo zaželjeni cilj.

Med živahnim razpravljanjem na konferenci sta vpadla v dvorano nepovabljena, poleg tega pa še močno vinjena Glaser Jožef in Toplak Janez, oboje iz Juršinc. Toplak je pričel takoj ob vstopu zmerjati navzoče, zakaj ne molijo, ker se je slišalo zvonjenje iz cerkve. Sam je začel na to glasno moliti.

S pomočjo samoprispevka so popravili ceste

Skupna vrednost del, ki so jih opravili vaščani KLO Moškancji v letu 1950 na račun samoprispevka, znaša 37.663 din. Navozili so 75 m³ gramoza. 25 voznikov je prevozilo po 3 m³. Pri nakopanju gramoza, izkopavanju občestnih jarkov in razrebanju gramoza je delalo po 8 ur 50 ljudi ter opravilo delo v vrednosti nad 10.000 din. Pri graditvi javne tehnice je prispevanih 363 prostovoljnih delovnih ur v vrednosti 5245 din.

Pri popravilu mostu v Tiboletih čez Pesnico je bilo porabljenega več kubičnih metrov lesa, ki so ga prispevali vaščani, pri delu samem je bilo prispevanih 64 prostovoljnih delovnih ur, oboje v vrednosti nad 4920 din.

Zgled pri delu so dajali dobri člani OF in nekateri funkcionarji KLO in OF, ki se z lanskoletnimi uspehi niso zadovoljili, temveč pričakujejo, da bodo letošnja prostovoljna dela znašala mnogo višjo vrednost kot lanska.

misleč, da bo na ta način prislil navzoče k ponavljanju. S tem je hotel razbiti konferenco.

Navzoči so pozvali oba pijanca k miru ter sta se nato nekoliko pomirila, vendar nista prenehala s izzivanjem. Navzoči pa so odločno zahtevali, da je treba v bodoče pijance, ki bi skušali na podoben način razbiti sestanke in konference, strogo kaznovati. Pričakujejo, da jih bo pri tem podpirala tudi ljudska oblast.

Naslov udarnika je lani imelo 2.112 delavcev

V lanskem letu so uprave podjetij in ustanov v ptujskem okraju večinoma pravilno razumele važnost socialističnega nagrajevanja najpožrtvovalnejših delavcev.

Zelo visok je odstotek podjetij, ki so tekoče spremljala potek produkcije in izpolnjevanja ter preseganja norm. S tem so omogočila, da je bil mnogim delavcem in delavkam n. pr. v Tovarni perila v Ptuj, v Tovarni aluminija in pri Gradisu v Strnišcu, pri Nadzorništvu proge, v Mehanični tkalnici, Obrtniki produktivni zadrugi »Obutev« in drugod celo do 13-krat priznan naslov udarnika. Izboljševanje evidence in izvajanje zakona o udarnikih se v letu 1950 ne da primerjati z letom 1946, kar dokazujejo številke o razglašeni udarnikih. Tako je bilo n. pr. v letu 1946 razglašeni 7 udarnikov, v letu 1947 že 218, leta 1948 nad 394, leta 1949 preko 486 in lani 2112 udarnikov.

Med podjetja in ustanove, ki se temu vprašanju ne priključujejo vse resnosti, so v Ptuj Vodna uprava, Ograd. Petrutina, predvsem pa v Kmetijsko delovnih združenih, ekonomskih in državnih posestvih.

Ker že dela večina podjetij in ustanov po normam, je še posebej mogoče zasledovati delo po normah ter priznavati borcev za presežne norm naslov udarnika.

Del krivde za podcenjevanje naslova udarnika odpade na Sindikalne podružnice dožičnih podjetij, ki ne spremljajo delovnega poleta svojih članov in zaradi tega tudi marsikje sindikalno delo ne dosega stopnje, ki mu pripada.

V letošnjem letu bo nedvomno v ptujskem okraju število borcev za preseganje norm še večje od lanskega, kar bo najzgovornejši dokaz, da informbirovske klevete ne morejo rušiti delovnega elana delavcev nove Jugoslavije. PS.

Tekmovanje OF v Starošincih

Tekmovanje za 10. obletnico OF so v Starošincih postavili predvsem na gospodarsko podlago. Najraje bi si do 27. aprila 1941 napeljali po hišah električno omrežje. Tudi hiše bi si radi popravili. Izračunali so, da rabijo samo 150 kg žice in apno.

V tekmovalnem planu pa niso predvideli nobenega predavanja o zadržništvu. Na eni strani spoznavajo, da bi znali boljše živeti, vendar v tekmovalni niso resno pristopili k razpravi o ustanovitvi Kmečko-delovne zadruge.

Vaški odbor OF bo moral OF pokazati perspektivo tudi preko elektrifikacije svojih hiš. Nedvomno se kmetje in delavci v Starošincih ne bodo zadovoljili samo s tem, da bi jim električna

Lanskoletni uspehi in koristi mestne komunalne dejavnosti

Ze v začetku lanskega leta je MLO Ptuj objavil, da bo potom časopisja sproti seznanjal ljudstvo mestnega področja in okolice o tekočih gospodarsko-političnih uspehih in težavah ter ukrepih proti raznim pojavom škode, ki bi več ali manj zavirali gospodarski napredek na škodo družbenega življenjskega standarda.

Iz doslednosti napram gornji objubi prinašamo glavne obrise lanskoletnih uspehov komunalne dejavnosti.

Prikazana slika bo nedvomno vzbudila odobravanja, pohvale pa tudi opravilne in neopravičene kritike. Objektivni ocenjevalci vsega dosedanjega dela bodo sigurno tudi v bodoče dajali MLO koristne predloge za izboljševanje organizacije in koristnosti dela ter bodo tako na ljudski način pripomogli k temu, da bodo vse bodoče planske in izvenplanske naloge lokalne dejavnosti temeljile na najnujnejših in dalekosežnih koristih delovnih ljudi mesta in okolice. Ali ne bo ta slika dala spodbude okoliškim KLO, da bodo tudi oni začeli več misliti na komunalno dejavnost v vaseh, za kar imajo marsikje pogoje in kjer bodo ljudstvu svojih vasi v marsičem koristili?

Mestne obrtne delavnice:

Podjetje je imelo po finančnem planu v letu 1950 povprečno zaposlenih 170 delavcev in nameščencev. Procent uslužbenecv napram delavcem je znašal 8 odst. Začetkom leta je imelo 11 obratov, toda med letom je na novo ustanovilo še »Brivski salon« in »Milarno«, tako da je sedaj v sklopu tega podjetja 13 obratov.

Storitve posameznih obratov pa so bile sledeče:

1) Strojno ključavničarstvo je popravilo 89 poljedelskih strojev, 52 za državni, 24 za zadržni in 13 za privatni sektor. Razen poljedelskih strojev je obrat obnovil tri polnojermerne in sicer za Republiško lesno industrijo v Ptuj, Ormožu in Mestno žago v Ptuj. Dalje je vršil popravila in remont raznih drugih strojev, tovornih avtomobilov, osebnih avtomobilov in druge slične usluge. Storitve, odnosno usluge so znašale za državni sektor 60, zadržni 20 in za privatni sektor 20 odstotkov. Plan letnega pretoka je bil dosežen s 110 odstotki, to vsled tega, ker je bila pogodba za dobavo žice stornirana.

Tržni dobiček je bil dosežen za 180 odst., ker je bil tudi tukaj plan znižan za 75 odst. Uslužnostna dela tega obrata so dosežena in presežena.

2) Kleparstvo je izvršilo popravila žlebov na 58 zgradbah državnega, 16 zgradbah zadržnega in 25 zgradbah privatnega sektorja. Novih žlebov je bilo napravljenih na državnih zgradbah 850, na zadržnih 220 in na privatnih 160 metrov. Pri Gradisu — Tovarni aluminija Strnišče je brigada MOD izvršila za 450.000 dinarjev kleparskih del. Uslužnostna dela so znašala ca 60 odst. Ta obrat je letni plan presegel.

3) Stavbena ključavničarstvo je izvršilo 65 serijskih štedilnikov, 8 zložljivih križnih vrat, 10 peči na žagovino, 350 mlinskih škodlice, 300 žaškočnikov za pohištvo, 1 večjo hladilniško napravo za Okrajno klavnicno, razna/uslužnostna in druga dela ter popravila. Razen tega je obrat izvršil tudi eno večjo mostno ograjo. Plan obrata je presežen.

4. Vodovodna inštalacija je imela skupno 50% uslužnostnih del, 1164 različnih popravil ter 15 novih instalacij. Letni plan je presežen.

5. Elektroinštalacija je izvršila 203 novih instalacij, 40 večjih električnih preureditev, 250 manjših preureditev in 3957 raznih popravil. Dobavila je tudi material za omrežje, ki ga napeljuje DES Ptuj. Plan je bil daleč presežen.

6. Žaga z ekipo za sečnjo je posekala na področju OLO Ptuj in na Pohorju 1300 m³ rezanega lesa, od katerega se še nahajala 500 m³ na Pohorju. Mestna žaga je zrezala 2201 m³ razne hlodovine, in sicer za državni sektor 1551 m³, za zadržni 110 m³ in privatni pa 540 m³. Valed nujnih popravil žaganega ogradja je Mestna žaga 2 meseca počivala, toda v kljub temu je bil dosežen plan.

7. Mizarska delavnica je serijsko izdelala 354 šolskih klopi, 50 šolskih katedrov, 10 kompletnih spalnic, 20 pisalnih miz in 10 pisarniških omar. Izvršila je 595 raznih večjih in manjših mizarskih del. Plan šolskega pohitva vsled objektivnih težkih ni bil stodoostno dosežen, ker je sproti primanjkoval tozadaven material, toda v kljub temu je bil celotni letni plan presežen.

8. Barvarna in apretura je izvršila za državni zadržni in privatni sektor:

a) barvanja: 66.940 m molina, 6652 preje, 2506 m svile, 678 kg trikoja, 441 m keper trakov, 4415 m pletenine, 3701 sukna, 50 m pliša in 100 predpasnikov
b) kalandriranja: 199.371 m molina;
c) apretiranja: 31.976 m molina in 17.806 kg preje;
d) beljenja: 203 kg preje, 1907 m molina;
e) pranja in likanja perila: 26.245 kosov;
f) barvanja in likanja razne garjero-be: 21.891 kosov;
g) čiščenja in likanja: 6.266 kosov;
h) izkuhavanja: 13.475 kg vrbovega šiba za Pletarno Ptuj.

Plan storitev in uslug je bil presežen, kljub temu, da je Mehanična tkalnica že pred meseci prenečala obratovati.

9. Klobačarja je serijsko izdelala 844 smučarskih kap, 100 moških kap, 10 ženskih baret, 437 moških klobukov, 433 ženskih torbic, 274 ženskih pasov in 300 kosov raznih okraskov. Vrhu tega so bila izvršena razna popravila in uslužnostna dela. Plan je bil dosežen.

10. Čevljarstva delavnica je izvršila uslug za privatni sektor v vrednosti za 470.000 dinarjev. Plan je presežen.

11. Šiviljska krpalnica je izvršila popravila za privatnike v vrednosti 161.000 dinarjev.

12. Mestna brivnica je začela obratovati šele začetkom julija lanskega leta in je izkazala 128.000 din prometa.

13. Mestna mizarna je pričela obratovati šele v mesecu oktobru lanskega leta in ni bila zajeta v plan izdelanega je bilo 1350 kg pralnega mila v vrednosti 189.000 din.

Uprava si je prizadevala za čimvečjo nabavo materiala in za čim večjo storilnost, zato je tudi presežila plan. Največji uspeh so imele elektroinštalacije, mizarna, strojno in stavbena ključavničarstvo ter barvarna in apretura.

Delovna disciplina je bila zadovoljiva. Kot že omenjeno, je bil dosežen in presežen finančni plan, akumulacijski plan odvedena, knjigovodstvo je bilo stalno ažurno. Koncem leta pa je bil izvršen a podjetju kompleksna revizija po OLO-Poverjeništvu za finance.

II. Mestna komunalna podjetja Ptuj:

To podjetje izkazuje za leto 1950 sledečo storilnost:

1. Mestna pripraga:
a) 1168 prevozov fekalij po 8 1300 lit, je 1.518.400 litrov,
b) 1148 ur prevozov smeti;
c) 730 poštinih prevozov;
d) 2945 ur uslužnostnih prevozov;
e) 150 prostovoljnih delovnih ur — prevozov.

2. Mestni pogrebni zavod je izvršil 115 pogrebov in porabil 10 m³ lesa za rakve.

3. Mestna tržnica je napravila v letu 1950 din 238.000.— prometa

4. Mestno sejmšišče: nanj je bilo prigranih 14.956 glav živine.

5. Mestne tehnice: retehtano je bilo 10.231 ton razne robe.

6. Mestno kopalnišče: Kopalnišče je prošlo v letu 1950 vstopnic in sicer: za parne kopeli po 20 din 3040 vstopnic, za I. razred kadnih po 20 din 1048 vstopnic, za parne kopeli po 15 din 4800 vstopnic, za II. razred kadnih po 15 din 3327 vstopnic; za parne kopeli po 10 din 5034 vstopnic, za kadne kopeli polovine po 10 din 2010 vstopnic, za prhe po 10 din 9300 vstopnic, za prhe po 8 din 3606 vstopnic, skupaj tedaj prodanih 32.163 vstopnic.

7. Mestno pokopalnišče je pod upravo MLO-Mestna komunalna podjetja in se bo moralo v doglednem času premestiti izven mesta na Rogoznico pri Ptuj.

III. Mestno podjetje za upravo gradb:

To podjetje izkazuje v letu 1950 sledečo storilnost:

1. Oskrbovalo je 229 zgradb premoženjske uprave,
2. Popravljen sta bila 102 ceste in hišna kanala,
3. Popravljenih je bilo 5 greznic, 1 pa je bila novo zgrajena;
4. Popravljenih je bilo 36 vodnjakov, 1 pa je bil na novo zgrajen;
5. Obnovil se je tlak na cestnih in dvoriških na 58 mestih v izmeri 2679 m² in napravil temelj in cestniše za novo zgrajeno cesto v mestnem parku v izmeri 1340 m². Obrovnikov popravljenih 185 m.
6. Popravljenih 36 dimnikov, na novo pa postavljen 5.
7. Na novo postavljenih 36 ričanih štedilnikov in mnogo popravljenih.
8. Zakrpanih in popravljenih 38 streb v izmeri 2870 m².
9. Prezidanih je bilo 11 sob
10. Ograj popraviljenih 23 v dožini 480 m.
11. Postavljenih je bilo 26 drvarnic in deloma popravljenih.
12. V mestnem parku ob Dravi je bilo postavljenih 20 novih klopi.
13. Popravljenih in očiščanih je bilo 10 ponikovalnic in 42 strausičnih cevi.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Delo davčnih komisij pri ugotavljanju davčnih osnov za l. 1950

Zadnje dni je delo na ugotavljanju dohodkov posameznim kmetičkim gospodarstvom v svrhu odmere dohodnine za leto 1950 zažvelo, davčne komisije so se razgibale, tako, da se v mnogih KLO upravično pričakuje, da bo ugotavljanje davčnih osnov po davčnih komisijah v določenem roku končano.

Zanimanje za delo

Vendar imamo precej davčnih komisij, katerih člani jemljejo vse delo na ugotavljanju davčnih osnov za lahke strani. Drugi zopet ne pokažejo nobene volje ter se s svojo odsotnostjo skuvalja ter se s svojo odsotnostjo skritizirajo. S tem se odraža njihov odnos do dela na odmeri, do sotovaršev — članov in predvsem do skupnosti. Član davčne komisije KLO Ptujka gora tov. Strašek Vincenc sploh ne dela, niti ga ni blizu. Predsednik KLO se bore malo briga za delo ostalih članov komisije, ki se borijo še povrh s to težavo, da je odkupna evidenca zelo pomanjkljiva, kar je zasluga tamkajšnjega evidentirarja tov. Gajšeka. Približno isto stanje odkupne evidences je tudi v KLO Obrež. V KLO Staršah delajo samo 4 člani, v Cirkovcih delajo od 8 članov samo štirje, v Slovenji vasi delajo samo 3 člani od 10-članske komisije, v Središču pa sta dva člana, ki še do sedaj nista prišla niti pogledat ostalih članov, ki delajo in njih delo tudi lepo napreduje.

Pomoč uslužbenec iz poverjenstva

Uslužbenec ptujskega poverjenstva za finance pomagajo davčnim komisijam pri delu z raznimi pojasnili, da bi se čim pravilneje in stvarneje zajela vse vrste dohodkov posameznih gospodarstev. V mnogih primerih naletijo na

Lanskoletni uspehi in koristi mestne komunalne dejavnosti

Nadaljevanje s 1. strani)

14. V strugi Rogoznice je bilo porezano vrbovo šibje.

15. Popravila so bila izvršena na 89 zgradbah in to v Mursičevi ulici št. 4, Cankarjevi ulici 12 itd. Popravilo in gradilo se je gasilski stolp, postavila se je nova hišica na sejmšiču, v Mestni barvarni in apreturi sta se preuredili dve stanovanjski poslopji, zgradila se je v surovem stanju nova tkalnica v Rajšpovi ulici, preuredile so se »Deče fasile itd. Materiala je podjetje porabilo za 379.330 dinarjev. Gradbena ekipa je vložila v letu 1950 48.290 delovnih ur plus 220 prost. del. ur.

Tekom leta 1950 je gradbena ekipa potrošila na materialu 379.330 din, na mezdah 1.283.586 din, izdatkov za obrtniška dela je bilo 516.070 din, celotni izdatki so znašali tedaj 2.181.004 din.

Zgradbe ljudskega premoženja so po večini stare in v slabem stanju. Na vseh teh zgradbah so potrebna v večjih in manjših delih popravila, ki pa nimamo zanje kritja iz lastnih sredstev finančnih podjetij. Zato bo v bodoče treba misliti na proračunske ali izvenproračunske kredite za zadostno vzdrževanje teh zgradb.

IV. Mestni kino:

To podjetje je v letu 1950 dobilo sledeče vstopnice: po 8 din 23.354 vstopnic, po 16 din 48.583 vstopnic, po 10 din 84.413 vstopnic, po 4 din 4644 vstopnic, po 8 din 3512 vstopnic, skupaj tedaj prodanih 144.506 vstopnic v skupni vrednosti 1.647.938 din.

Kino aparatura se nahaja v dolgem stanju, vendar so bili izmenjeni razni sestavni deli. Le ojačevalci so v slabem stanju, eden od teh je defektan, ker mu manjkajo žarnice, a drugi ima tudi slabe žarnice. Največje težave ima podjetje pri nabavi raznih del v za aparaturo in ojačevalce, posebno kar se tiče žarnic. Manjkajo tudi žarnice za razsvetljavo dvorane. Urediti bo treba zaalno razsvetljavo dvorane zato je potreben škatlni akumulato.

Splošna komunalna dejavnost:

Sadno drevje celotnega mestnega ljudskega rajona je močno okuženo po kaparju San José. Mestni ljudski odbor je ustanovil 11 ekip za pregledovanje sadnega drevja. Do sedaj je bilo ugotovljeno, da je treba poseviti 349 dreves, pomladiti 269 in omlati pa 2043 dreves. Po očiščenju in omlatitvi (kar se nadaljuje) se bo resno pristopilo k škropljenju.

Rogoznica ogroža s svojimi poplavlami 230 ha obdelovalne zemlje, ki je bila v letu 1950 dvakrat poplavana. Da se te poplave omejuje, se v ustanovila in oživela v Rogoznici vodna zadruga, ki bo pod podporo MLO morala v bodoče vse storiti, da se poplave preprečijo ali vsaj omejijo.

Kar se tiče ulične razsvetljave mesta Ptuj, primanjkuje žarnic. V teku leta 1950 smo na številne priporočila prejeli samo 10 žarnic 500 vatnih in še je danes večina ulic in trgov razsvetljenih.

Mestni ljudski odbor je spremljal skozi vse leto razvoj in koristi komunalne dejavnosti, obravnaval prejete predloge, jih zavračal ali osvajal, upošteval planske naloge in potrebe ljudskega gospodarstva. Toliko bolj mu bodo v bodoče dobrodošli pametni in ntemeljeni novi predlogi. Edino na ta način je mogoče volivcem in izvoljenim predstavnikom ljudske oblasti zasledovati skupne gospodarske interese in uspehe. RL

Veliko je odstopanje od stvarno doseženih bruto dohodkov pri krompirju v KLO Starše, Cirkovce in Slovenja vas, pri čebulji v KLO Spuhlje, Dornava, Mezgovci itd., pri mnogih KLO pa pri perutnini, jajcih in povrtini.

Nepravilnosti pri ugotavljanju dohodkov

Davčne komisije morajo ugotoviti vsakemu gospodarstvu stvarno doseženi bruto donos, ne pa jemati vsem davčnim zavezancem neki enako visok povprečni bruto donos. S takim nepravilnim ugotavljanjem bruto donosa delajo komisije onir davčnim zavezancem, ki niso iz kateregakoli razloga pri gotovi vrsti kultur dosegli niti povprečnega hektarskega donos, krivico, ker jim ugotovijo višji dohodek od stvarno doseženega, na drugi strani pa se za one davčne zavezance, ki so z ozirom na boljše zemljo pridelali stvarno več kakor znaša povprečni bruto donos, prikazuje dohodek nižji od stvarno doseženega. Vse take napake morajo komisije takoj odpraviti, pri nadaljnjem delu pa se morajo izogibati vseh takih nepravilnosti. Take napake je delala davčna komisija v Staršah, Cirkovcih, Slovenji vasi in pa komisija, ki sicer pridno dela v Središču, ki odstopa tudi zelo od stvarno doseženega dohodka pri sadju.

Kje dobro delajo?

Se je precej komisij, ki delajo manjše napake, vendar se pri ugotavljanju davčnih osnov približujejo v glavnem stvarno doseženim dohodkom.

V približno 30 KLO delajo komisije z razumevanjem in v smislu prejetih navodil, ustvarjajo diferenciacije med dohodki pri posameznih davčnih zavezancih ter njihovo delo lepo napreduje.

Predvsem hvalevredno je zalaganje v delu na odmeri dohodnine davčne komisije v Zavrču, Paradižu, Turškem vrhu, Sedlačku, Selah, Gajevcih, Bišeckem vrhu, Varnici in še v nekaterih drugih KLO, ker so vsi člani davčnih komisij v onih KLO v katerih delo na odmeri dohodnine napreduje, zavedajo, da je dohodnina podlaga za izvajanje gospodarsko-političnih ciljev naše ljudske oblasti v graditvi socializma na vasi. PF.

Organizacijsko delo Osvobodilne fronte na vaseh

Ob že precej razvitem tekmovanju je še v okviru precej osnovnih organizacij OF, ki še niso vključene v tekmovanje, druge pa so tekmovanje sicer sprejela, vendar so k temu tako malomarno pristopile, da niso mogle doseči nikakih uspehov.

Da bo tekmovanje doseglo svoj namen in da bo zajelo vse močične organizacije OF, naj poskrbijo člani Okrajnega odbora OF, da bodo predsedniki vaških odborov OF sklicali odbore seje, katerim naj prisostvujejo člani Okrajnega odbora OF. Na sejah naj obravnavajo, kako bodo začeli, ki veli in pospešili tekmovanje. Kjer še vaški odbori OF niso sestavili tekmovalnih planov, naj v te takoj zajemajo predloge članov OF in plane pošljejo Okrajnemu odboru OF.

Pri planiranju tekmovalstva in tekmovalstvu samem naj ne pozabijo na kulturno-prosvetno delo ter na ideološko vzgojo med članstvom. Posebej naj imajo na skrbi bližajše se občne zbornice zadrug. Vplivajo naj na to, da bodo prišli v zadrugne uprave in nadzorne odbore dobri člani KZ in OF. Odbori OF naj prepričajo, da se ne bodo mogli vrniti v odbore KZ nasprotniki socializma in razni kontrarevolucionarni po-

edinci. Člani KZ, ki niso izpolnili svojih obvez napram državi, ki niso člani OF in ki se ne udeležujejo volitev, ne morejo biti odborniki v KZ.

V akciji za popis živine, ornih površin itd. je potrebno sodelovanje organizacij OF. Člani Okrajnega odbora OF naj vodijo evidenco, kako so pomagali odborniki in člani OF pri popisu akcij. Kjer nimajo vaški odbori OF pregleda nad razbijanjem planov odkupa, odmero dohodnine in nad ostalimi gospodarskimi nalogami KLO, tam je tudi težko govoriti o medsebojni pomoči. Člani Okrajnega odbora bi lahko mnogo pripomogli, da bi bila ta medsebojna pomoč pravočasna, pravična in učinkovita. Zbori volivcev naj odražajo uspehe tega sodelovanja.

Radi izboljšanja dela bi bilo nujno, da se člani Okrajnega odbora OF resno lotijo nalog, ki odpadejo na nje. O svojem delu v vaških odborih OF naj dajo poročila.

Na naslednji seji Okrajnega odbora OF bodo ocenjeni uspehi dela članov Okrajnega odbora OF, zato naj ti pripravijo dobre predloge za delo in prikažejo svoje delovne uspehe.

Iz pisarne Okr. odbora OF.

Vpišite se v delavsko gimnazijo

Hitri razvoj industrije, postopna mehanizacija našega kmetijstva in istočasna socialistična demokratizacija našega družbenega življenja, zahtevajo od naših delovnih ljudi iz dneva v dan več izobrazbe.

Za dosego te so nam danes na razpolago vsa sredstva. Slehernemu delovnemu človeku so danes na stežaj odprta vrata k nadaljnji izobrazbi. Dolej smo imeli v Ptujju več različnih tečajev za izobrazbo delavcev. Odslej se bodo združili vsi v enega z imenom Delavska gimnazija. V njej bodo lahko študirali

delavci, ki žele doseči izobrazbo nižje gimnazije.

En tečaj obsega po učnem načrtu učno snov enega razreda nižje gimnazije in traja štiri mesece. Pouk se vrši štirikrat tedensko ob večernih urah. Te dni je zaključil na taki gimnaziji rimski tečaj. Naslednji bo začel februarja in bo trajal do 10. junija.

Prijave za vse razrede bo sprejemalo vodstvo Delavske gimnazije do 31. jan. Sindikalni odbori podružnic naj opozorijo članstvo na pomen izobraževanja in na možnost, ki jim jih nudi v tem pogledu naša ljudska oblast.

Drva, premog in mlo ostanejo tudi še nadalje normirani in veljajo zanje nižje enotne cene.

Na ta način so odstranjene vse omejitve pri prodaji blaga oziroma postane vse blago pristopno potrošnikom bodisi na denarne kupone ali bone ali pa za gotovino.

Tobak in višgalice, glede katerih so določene enotne cene za vso državo, bo mogoče kupovati samo za gotovino, petrolej pa še bo lahko kupoval tudi s popustom.

Zvišanje cene tobaka, tobačnih izdelkov, višgalic, soli in petroleja

Obenem z odločbo o znižanju enotnih cen artiklov v zagotovljeni preskrbi je izdal svet za blagovni promet zvezne vlade odlok o novih, zvišanih enotnih cenah tobaka, tobačnih izdelkov, višgalic, soli in petroleja v prosti prodaji. Nove enotne cene teh predmetov v prodaji na malo so sledeče:

1. CIGARETE:

Jadran	60 din za 20 kosov
Istra	50 " " 20 "
Strumica	50 " " 20 "
Neretva	50 " " 20 "
Makedonija	40 " " 20 "
Hercegovina	40 " " 20 "
Triglav	40 " " 20 "
Drina	40 " " 20 "
Bled	40 " " 20 "
Planica	36 " " 20 "
Romanija	35 " " 20 "
Morava	32 " " 20 "
Kozara	32 " " 20 "
Sutjeska	28 " " 20 "
Durmitor	24 " " 20 "
Kosmaj	20 " " 20 "
Zeta	18 " " 20 "
Ibar	16 " " 20 "
Drava	14 " " 20 "
Sava	12 " " 20 "
Kolekcija cigaret	400 din za škatlico 80 kosov.

2. CIGARE:

Trabuka 12 din za 1 kos, Operas 13 din za 1 kos, Portorico 6 din za 1 kos, kratke domače 4 din za 1 ko

3. TOBAK:

Trebinjak 4000 din za 1 kg, Zetski 700 din za 1 kg, za pipo 300 din za 1 kg, za žvečenje 300 din za 1 kg.

4. TOBAK ZA NOSLANJE:

350 din za 1 kg.

5. VŽIGALICE

4 din škatlica po 50 višgalic.

6. KUHINJSKA SOL

10 din za 1 kg.

7. SOL ZA RIBIČE

4.50 din za 1 kg.

8. ŽIVINSKA SOL

5 din za 1 kg.

9. PETROLEJ ZA RAZSVETLJAVO

50 din za 1 liter.

Sol in petrolej lahko kupujejo potrošniki tudi z določenim popustom na denarne kupone industrijskih potrošniških nakaznic in na denarne kupone s bonov po vezanih cenah. Tobak, tobačne izdelke in višgalice lahko kupujejo vsi potrošniki samo po novih enotnih cenah v nadrobni prodaji.

Prednost tega načina v prometu je v tem, da potrošnik ni vezan na določene prodajalce, na določene vrste in količine blaga, kakor je bilo to pri dosedanjih industrijskih nakaznicah, ni

(Nadaljevanje na 3. strani)

Prodaja industrijskega blaga za ljudsko potrošnjo po novem sistemu prodaje in cen

Pojasnilo predsednika zveznega sveta za blagovni promet Osmana Karabegovića

Namen ukrepov, ki jih izdaja zvezna vlada v organiziranju blagovnega prometa je, da se ta promet kar najbolje in najuspešneje razvija, da bi bilo iz blagovne menjave odstranjeno vse, kar ovira pravilno uporabo načela ponudbe in povpraševanja, kar pa dejansko pomeni elemente administrativnega upravljanja, ki se na sektorju blagovne izmenjave izražajo v prostem razdeljevanju blaga, opravljanju prometa v različnih prikritih oblikah, v zastarelem načinu nagrajevanja delavcev v trgovini, ki jim ni dajal vzpodbude za kar največje in najbolj kvalitetno opravljanje blagovnega prometa.

Razumljivo je, da je treba na te ukrepe gledati tudi v luči prav vseh okoliščin, v katerih se je znašla naša država ne samo zaradi sovražne blokade informobirojevskih držav, ampak tudi zaradi že znanih posledic suše, katerih vpliv se je moral pokazati v našem gospodarstvu in povzročiti številne težave.

Te ukrepe je prav tako treba šteti za konkretno prizadevanje vlade, da prebrodimo te težave s skupnim prizadevanjem in s tem, da prenašamo enako razdeljena bremena na vse državljane naše države, kolikor je to le mogoče. Kakšen je danes stvarni položaj na področju blagovne menjave in zaradi česa trpi naš sistem blagovnega prometa?

V prvi vrsti je treba poudariti, da so naš blagovni promet v sedanjem sistemu na različne načine omejuje, razvija in dirigira po upravni liniji. Potrošnik nima možnosti, da bi kupil blago, kjer bi hotel in kakršno bi hotel. Blago se razdeljuje po upravni liniji in posledica tega je, da nastaja poleg absolutnega primanjlovanja določenih predmetov (tekstilije), ki so ga povzročile težave z uvozom surovin, tudi relativno primanjlovanje blaga, ki pogosto leži razpodeljeno po mestih in okrajih neprodano.

V tem letu se je zaradi zelo visokega skoka cen kmetijskih proizvodov na trgu, a s tem tudi zaradi velikega odstopa denarja iz rok delavcev v roke posameznih kmetičkih proizvajalcev, disproporcija okrepila, čeprav je že prej obstajala, to je disproporcija med cenami industrijskega blaga in cenami kmetijskih proizvodov, da ne govorimo o veliki disproporciji cen nekaterih posebno iskanih industrijskih proizvodov (tobak, višgalice, sol, petrolej) v odnosu na cene kmetijskih proizvodov na trgu. To je imelo za posledico, da so se nekateri kmetički proizvajalci izmikali ob vnosnim do države in vse večjo tendenco za špekulacijo s prehranbenimi predmeti na trgu. To je poslabšalo življenje mestnega prebivalstva. Pri tem pa so cene industrijskega blaga ostale iste. To v skrajni liniji vsekakor ni stimuliralo kmetičkega proizvajalca k večji in kvalitetnejši proizvodnji, da bi prinesel na trg več blaga in zahteval normalnejše cene, ker je z izkupičkom za malo prodanega blaga na trgu mogel zadovoljiti svoje osnovne potrebe po industrijskem blagu, posebno po cigaretah, višgalicah, soli in petroleju. Razumljivo je, da pri tem niso mišljeni tisti proizvajalci, ki prodajajo svoje proizvode po nižjih enotnih cenah in kupujejo industrijsko blago z boni po

vezani trgovini ali pa s 60-odstotnim popustom v prosti prodaji.

V takem položaju in pri taki politiki cen se je postavilo vprašanje: ali zagotoviti več potrošnega blaga, kar v teh pogojih neobhodno pomeni zoževanje petletnega plana tako po obsegu kakor po asortimentu, ali pa uporabljati in razširjati okorne administrativne ukrepe, ki v svojem bistvu pomenijo destimulacijo kmetijske proizvodnje ali pa pustiti, da špekulantske cene stihijo rastejo in pripeljejo delovno ljudstvo do lakote, oziroma podvzeti take ekonomske ukrepe, ki morajo pravilneje regulirati razdeljevanje potrošnega blaga delovnim ljudem naše države v smeri zaščite standarda naših ljudi — delavcev in nameščencev v mestu in industriji — in ki stimulirajo kmetijsko proizvodnjo in omogočijo, da bo delovni kmet prišel do zasluženih količin industrijskega blaga in da bodo odpravljene razni administrativni ukrepi povsod, kjer niso nujno potrebni. To pa konkretno pomeni: v prvi vrsti redno preskrbo mestnega in industrijskega prebivalstva s prehranbenimi predmeti, zagotovitev potrebnih količin žitaric, masli, mesa, sladkorja, zelenjave, da ne bi bilo prebivalstvo izpostavljeno špekulantskim cenam v prosti prodaji. Vlada je to v osnovi zagotovila bodisi z odkupom, bodisi z uvozom hrane iz inozemstva.

Cenik prehranbenih predmetov zagotovljene preskrbe

Z ozirom na spremembo načina prodaje predmetov zagotovljene preskrbe so se cene prehranbenih predmetov povprečno znižale za 30%. Cene posameznih predmetov so sledeče:

plenična Og moka	1 kg din 8.-
plenična moka 90%	1 kg " 6.-
plenična moka 80%	1 kg " 5.20
svetla moka tipa 1600	1 kg " 4.15
svetla moka tipa 1050	1 kg " 5.20
rižna moka	1 kg " 4.-
koruzna moka	1 kg " 3.60
koruzni zdrob	1 kg " 4.-
plenični zdrob	1 kg " 8.-
ajdova moka	1 kg " 7.10
ajdova kaša	1 kg " 7.10
ječmenj	1 kg " 7.10
proseca kaša	1 kg " 7.10
kruh, melanica koruza in pšenice	1 kg " 3.50
kruh iz 90% moka in uvožena tipa 1600	1 kg " 4.-
kruh plenični iz 80% moka	1 kg " 6.-
kruh iz rižne moka	1 kg " 4.-
belo pecivo	1 kg " 20.-
svinjska mast	1 kg " 35.-
jedilno olje	1 kg " 32.-
soljena slanina	1 kg " 34.-
sveta slanina	1 kg " 33.-
sladkor kristal	1 kg " 20.-
sladkor kečke	1 kg " 22.-
mleko	1 l " 6.-
krompir	1 kg " 3.50
fišol provostski	1 kg " 10.-
fišol enobarvni vse vrste	1 kg " 8.-
fišol melani	1 kg " 7.-
fišol	1 kg " 15.-
ječmenj prah	1 kg " 150.-
testenine Og	1 kg " 15.-
testenine 80%	1 kg " 11.-
testenine iz moka 80%	1 kg " 10.-
meso, sveže goveje in telečje	1 kg " 28.-
meso, sveže svinjsko	1 kg " 36.-
ovčje meso, sveže	1 kg " 25.-
konjsko meso	1 kg " 16.-
salama, enotne letne, poltrajne (II. razreda)	1 kg " 47.-
salama montadela	1 kg " 83.-
salama, šunkarica	1 kg " 64.-
brenovke, safalado in posebne klobase	1 kg " 42.-
svetla svinjska slanina	1 kg " 49.-
svetlo svinjsko meso, I. vrste (šunka, kare, pieta in vrat)	1 kg " 51.-
svetlo svinjsko meso II. vrste	1 kg " 44.-

Kmetijskih gospodarstev ni mogoče drobiti

Malo se je doslej v časopisih pisalo o primerih drobljenja večjih kmetijskih gospodarstev na manjša posestva, čeravno je tudi v ptujskem okraju lepo živelo primerov, ki kažejo, kako poskušajo posredniki to doseči in da jim to ne uspeva.

Redki so primeri, kjer bi poskušal odbor OF vplivati na take primere, da bi bili preprečeni, če predno bi prišlo do raznih poti in stroškov v večini primerov manjših posestnikov.

V zadnjem času je vrnjena OLO Ptuj vrsta odločb Ljudskega odbora za Mariborsko oblast o zavrnjenih pritožbah. Med njimi je najzanimivejši primer, ki zadeva na eni strani Rozm. Lovrenca in Elizabeto, posestnika 16-hektarskega posestva iz Prepol in male posestnike Gojčič Mila in Amalijo iz Trnca ter Gojčič Marijo iz Starš. Slednji mali posestniki bi naj dobili na ime dote ali drugače manjše površine njiv ali gozda, s čimer se njihov gospodarski položaj ne bi znatno izboljšal, dočim bi na drugi strani zmanjšanje večjega kmetijskega gospodarstva znatno vplivalo na skupno moč ter na ostale pogoje za razvoj družbenega gospodarstva.

Nadomno so vsi imenovani imeli s tem poskusom razna pota in skrbi, vendar bodo morali končno priznati, da jim poskus ni uspel. Imenovani se prav dobro zavedajo, da dajejo iz drobnih kmetijskih gospodarstev ustvarjene večje zadržane gospodarske enote vse možnosti in pravice mlaščim in odraslim delovnim ljudem na podeželju, da pridrejo do zadostne površine za ustvarjanje osnovnih življenjskih po-

govov in za pridobitev ohlišnice. Pri dosedanjih dobrih zadržanih, kot je n. pr. zadržana »Osojnik« pri Ptuj in zadržana Sobetinci nize Ptuj, se lahko pričajo, da se jim ni treba boriti za kosček zemlje, ko pa jim je na razpolago na stotine hektarjev raznih površin, kjer lahko ustvarjajo kot združniki sebi in svojim družinam boljše življenje, kot pa bi ga imeli na malih priborjenih in od večjih posestev odtrganih njevic.

Vaški odbori Osvobodilne fronte se bodo morali v bodoče temu vprašanju odločneje posvetiti, da se ne bo treba nepoučenim ali nezanimivim pedincem preko večjih skrbi posreje zadovoljevati s zavrnjenimi prošnjami in pritožbami.

KLO Starše je zainteresiran na dograditvi zadržnega doma

V zvezi z nadaljevanjem graditve zadržnega doma v Staršah je KLO Starše na seji v decembru 1950 razpravljalo o predlogu, da se končno ugotovi, kakše dohodke in izdatke je imela Uprava za graditev zadržnega doma v Staršah, koliko materiala je uporabila in kaj je z ostankom materiala in finančnih sredstev, ki niso bila deponirana pri Narodni banki.

KLO je zahteval od KZ Starše, ki je prevzemala material, da mu predloži zavezni obračun.

Pravilno bi bilo, da bi končno povsod KLO in OF zganili vprašanje in zvezi z dograditvijo začetih zadržnih domov in končali brezdušni odnos do materiala in finančnih sredstev, o katerih marsikje ni evidence.

Seje KLO Polenshak brez predstavnikov OF

Na prvi letošnji seji KLO je bil potrjen predlog o sledeči sestavi komisije za popis živine in strojev:

Predsednik Janžekovič Franc, člani Florjančič Ivan, Bežjak Janko, Poznič Anton, Petek Marija, Kovačič Ivan in Erhartič Alojz.

Za popisovalce so bili predlagani in potrjeni:

Visenjak Simon, Frae Franc, Kosec Franc (Polenshak-Hlaponci), Majcen Marija, Čuš Ignac, Nevak Marija (Branoslovci), Rojht Franc, Vajda Franc, Silak Franc (Polenci-Lasigovci).

Istočasno so obravnavali predloge o nabavi škropiva za sadno drevje, o obvezni prodaji srke v letu 1951 (500 kg), o socialnih podporah ter o namestitvi administratorja. Vsa predloge so potrdili.

Kot večina prejšnjih sej, se je tudi ta vršila brez navzočnosti predstavnikov množičnih organizacij (OF LMS AFZ), zato ni čudno, da večina predlogov in sklepov ljudstvu ni znana.

Upamo, da se bo novi odbor OF tesneje povezal s KLO in da bo ta povezava koristila političnemu delu OF v tem delu Slovenskih gor. Ku

Predelovalca kož proti visokemu plačilu

Redno delo in zaposlitev sta se zdela nerentabilno Kovačec Francu in Ivanu, očetu in sinu iz Vitomarc št. 19, zato sta si posklala nekaj izrednega. Lotila sta se predelovanja telečjih kož. Za svoje delo sta zahtevala drago plačilo. Mislija sta, da bosta dolgo tako služila. Toda tudi tej špekulaciji je bilo konec.

Okrajno sodišče v Ptujju ju je obso dilo zaradi prikrievanja kož in špekulacije na 6 mesecev odvzema prostosti. Kovačec Franc je bil pogojno obsojen. Zraven tega jima je bilo zaplenjeno 2400 din za vrednost usnja. Plačala bosta tudi po 200 din povračila.

Posrednik Kovačevega kova bi radi doma na lahk način zaslužili več kot delavci v proizvodnji sli zadržnički pri težkem delu, vendar jim ljudstvu na vaseh ne da dolgo prilike, da b živeli na račun sovaščanov.

Letne skupščine sindikalnih podružnic

Okrajni odbor Zveze delavcev in nametencev trgovskih podjetij Jugoslavije v Ptujju je potrdil predlog plana za letne skupščine in sicer:

V nedeljo, dne 21. januarja 1951: Podružnica št. 3 (Vino-Sarje) Ptuj, Podružnica št. 5 (Odkup poljskih pridelkov).

V soboto, 27. januarja 1951: Podružnica št. 3 (Vino-Sarje) Ptuj, Podružnica št. 6 (Potrošniška zadržna), Podružnica št. 7 (Slove-ljavino), Podružnica št. 8 (Vinarska zadržna) Ptuj.

V nedeljo, 28. januarja 1951: Podružnica št. 1 (Okrajni zveza kmetijskih zadržnih), Podružnica št. 2 (Okrajni magazin), Udeležba družstev s terena.

V ponedeljek, 29. januarja 1951: Podružnica št. 9 (Vinarska zadržna Ormož).

Vse podružnice so prejele od Okrajnega odbora Ptuj potrebna navodila, da bodo skupščine dosegli svoj namen. Iz pisarne Okrajnega odbora sindikatov Ptuj

RAZGLAS

Ministrstvo za notranje zadeve FLRJ je odločilo, da se koleša in motorna koleša, ki imajo motor do 50 cmc, v letu 1951 ne bodo registrirala. Zaradi tega odpade v tem letu prijavljanje omenjenih vozil v registracijo pri poverjenstvu za notranje zadeve. S tem odpade tudi vsako prijavljanje sprememb glede lastništva in preureditev na teh vozilih.

Državljeni lahko uporabljajo koleša na osemletni LRS brez izkaznice o kolešu. Dosedanje registrske tablice morajo državljeni vrniti. Kdaj in kako bodo organi za notranje zadeve zbirali tablice, bo objavljeno s posebnim razglasom. — Iz pisarne ministrstva za notranje zadeve LRS.

O teh važnih gospodarskih vprašanjih so razpravljali v navzočnosti sekretarja OF tov. Obrana Franca.

Predavanje v Ljudski univerzi v Ptujju

„Sodobno gledanje na spolno vzgojo“

Predaval bo dr. Pertl Eman iz Maribora

Naslednje predavanje v ptujski Ljudski univerzi bo 25. januarja ob 19. uri v študentski dvorani inženjerskega. Predaval bo znani pedagog in zdravnik dr. Eman Pertl iz Maribora o temi »Sodobno gledanje na spolno vzgojo«.

Predavanje bo prav gotovo zanimalo vse, ki se bavijo z vzgojo mladine, predvsem pa naše starše, ki jim čisto posebej ob teh vprašanjih manjka prave orientacije. Morda bo kdo dejal, da je razpravljanje o tem odveč. Res ne bi kazalo, da bi obravnavali vprašanje spolne vzgoje ločeno od vseh drugih vprašanj družbene morale, kot so to delali nekoč in povzročili s tem več škode kot koristi, vendar nas nesrečni primeri, ki izvirajo iz nevednosti, iz nesmiselnih predsodkov ali celo iz starega izkoriševalskega odnosa do ljudi opo-

zarjajo, da je treba o tem spregovoriti resno besedo. Predvsem so poklicani, da govore o tem razgledani odgovorni in izkušeni vzgojitelji.

Kaj je tisto staro, kar vpliva negativno na mladega človeka, kar ga ponizuje in odvrača od plemenitosti značaja, kaj je novo, kakšnega človeka prava-zaprav hočemo, kako naj pomagamo v tem pogledu mladini, kakšna naj bo zdrava in srečna socialistična družina, kaj nam govore dosedanje pedagoške in medicinske izkušnje na področju spolne morale, o vsem tem nam bo govoril četrtke tov. dr. E. Pertl.

Razmišljajte o teh problemih že pred pripravo vprašanja za diskusijo! Dobro bi bilo, da bi se predavanja udeležili tudi vzgojitelji iz podeželja.

Skrbniški sveti pomagajo mladoletnikom

Ljudska oblast je poleg ostalih nalog vzgoje in izobrazbe mladine posebej še prevzela skrb za mladoletnike, ki nimajo najbližjih svojcev. Ta naloga je poverjena oddelku za skrbništvo pri svetu za socialno skrbstvo. Kot že omenjeno je težišče dela skrbništva varstvo mladoletnikov, da bi se zagotovil interes družbe z njihovo vzgojo in usposobitvijo za delovne člane ljudske skupnosti.

Skrbništvu je v pomoč skrbniški svet. Vsak skrbniški svetovalec vzdržuje stik s določenim terenom preko obiskovalk, ki mu poročajo o vseh problemih mladinskega skrbstva. Te prenaša potem na skrbniški svet, da ta lahko podvzema potrebne ukrepe. Marsikateri svetovalec pa večkrat le težko poroča, ker mu nekatere neodgovorne obiskovalke po neresno opravljenih nalogah ničesar niso prinesle.

Poizrtvovalno so v preteklem letu opravljali svojo nalogo skrbniški svetovalec: Ploh Franc iz Zetal, Purg Ignac iz Podlehnik, Krajnc Franc iz Cirkulan, Purg Genovefa iz Vida, Setar Marija iz Lovrenca, Gajser Vinko iz Jur-

šinc, Belšak Ludvig iz Velike Nedelje, Kocmut Karolina in Bratanč Franja iz Ptujja, Rubin Ljudmila iz Grajene, Bedrač Janko iz Muretine in Zidarič Julijana iz Središča.

Med najvestnejšimi obiskovalkami je Mlinarič Julijana iz Mestnega vrha, Jurc Jožefa iz Gruškova, Bežjak Marija iz Nove vasi, Habjanč Julijana iz Sedlačka, Bračič Veronika iz Vel. Varnice, Ploh Marija iz Slavšine, Capuder Ana iz Ptujja in Hercog Ana iz Paradiža.

Navedeni posvečajo vso skrb problemom mladoletnikov, ki so pomoči najbolj potrebni. Za svoje poizrtvovalno delo so prejeli sicer malenkostne nagrade, vendar jim je največja nagrada zavest, da vršijo veliko nalogo, ki bo najbolj nagrana s tem, da bo eden ali drugi mladoletnik izsolan, izučen, poslan v okrevališče ali v kakšen dom v nadaljnjo izobrazbo, vsi pa bodo postali zvesti in zavedni državljani svoje socialistične domovine. Kl.

Občni zbori Ljudske tehnike

Organizacije Ljudske tehnike v ptujskem okraju svoje predvažne naloge ml: pred letnimi občnimi zbori. Ti so obračun dela v letu 1950, on teh rriki pa se sprejemajo tudi načrti dela za tekoče leto.

Nekatere organizacije Ljudske tehnike v ptujskem okraju so letne občne zborne že imele. Ena teh je Avto-moto društvo Ptuj. To je za leto 1951 sprelo sledeči letni načrt: zvezbalni boč 70 vozačev za motorno kolo, 63 za osebni avto in 55 za tovorni avto. Poleg tega bodo ustanovili dva krožka, izvedli tri akcije na vasi, organizirali štiri prireditve, imeli osem predavanj in zbrali 50.000 din članarine.

Kakor vidimo, je plan obširen in je zajel vso dejavnost organizacije. Da bo plan realiziran, so jamstvo lanskoletni uspehi tega društva. Avto-moto društvo Središče, ki je prav tako ena najboljših organizacij Ljudske tehnike v okraju, je sprejelo na letošnjem občnem zboru sledeče obveznosti: Izvezbalni bodo 45 vozačev za motorno kolo, 45 za osebni avto in 34 za tovorni avtomobil. Pripravili bodo nekaj predavanj in akcij na vasi. Ustanovili bodo pionirski interesi krožek ter zbrali 25.000 din članarine. Tudi za to društvo ni dvoma v izvršitve postavljenega plana, saj so lanskoletni plan z uspehom izvršili.

So pohvalo zaslužijo tudi Avto-moto krožek v Šikolah. Pričeli so s teoretičnim tečajem, ki ga obiskuje 35 tečajnikov. Ko bo ta končan, bodo izvedli praktični del tečaja — vožnje. V tem jim bo pomagalo matično društvo Strnišče.

V Strnišču občnega zbora še niso imeli. Pred nekaj dnevi so opravili le še prve društvene izpite. Od 28. tečajnikov je izpit položilo 7 kandidatov. O vzrokih tega, lahko bi rekli neuspeha, bo brez dvoma treba razpravljati na občnem zboru. Ugotoviti jih bo treba

ter čimprej odpraviti. Društvo v Strnišču ima vse pogoje za uspešno delo. Priprani smo, da bodo uspehi v letošnjem letu večji in da bodo odgovarjali uspehom, ki jih dosejajo pri gradnji velike tovarne.

Vprašanje zase pa predstavlja občni zbor Pomorsko-brodarskega društva v Ptujju. Na tem občnem zboru je bila opaziti predvsem neresnost vodstva. Na zboru niso razpravljali o tem, kako bi poživeli delo v društvu, temveč o tem, kako bodo društvo razpustili. Razpravljali so, da se bodo tekmovalci-kajakarji, ki imajo v svoji sredi celo državnega vrhaka — mladina Šrola — priključili društvu v Celju ter zanj tekmovali. O pogojih za delo v tem društvu ne bomo govorili, ker jih vsak pozna. Obstaja le problem vodstva, resnosti in volje do dela. Uprava društva s sekretarko tov. Kuharjevo, Vidovičem, Viharjem in ostalimi bi morala te probleme razčistiti ter se resno lotiti dela. Za to obstojajo vse možnosti tudi v sedanjem zimskem času in ne le poleti, ko so razna tekmovalja.

Slični primer nedelavnosti najdemo tudi v nekaterih klubih tehnike. Tako je n. pr. Klub tehnike v zadrugi »Osojnik« pred nekaj meseci sprejel nagrado kot najboljši klub v okraju, medtem ko je danes o delu v tej organizaciji le malo videti ali slišati. Podobni primeri so še v Sobetincih, Majšperku, na ptujski gimnaziji in mogoče še kje. Nekaj krivde za to stanje nosi seveda tudi OOLT, o čemer smo razpravljali že v prejšnji številki.

Ob priliki občnih zborov je nujno, da se stanje v teh organizacijah popravi. Teh nedostatkov ni mogoče z ničemer opravičevati, treba pa je poskrbeti, da bodo občni zbori predstavljali deansko preokretnico v delu organizacij LT. VK.

Ali drevesno škropivo res škoduje

Naše sadovnjake iz dneva v dan uničuje največji sovražnik sadnega drevja — kapar San José. Od leta 1944, ko se je škodljivec v širšem obsegu pojavil v ptujskem okraju, pa do danes, je epidemično zajel in okužil lahko rečemo vse sadovnjake. Nekaj sadovnjakov je lažje okuženih, po večini pa so močno in v srednje okuženi.

Takoj po osvoboditvi, ko so bile opazene prve večje okužbe, so se vsi zavezni sadjarji in strokovnjaki usmerili v borbo proti temu parazitu. Ljudska oblast jim je nudila vso pomoč ter preko ljudskih odborov in kmetijskih zadržnih strokovno oporo, organizirala škropljenje, opozarjala in celo prisiljevala posameznike k večji skrbi za svoje sadovnjake.

Po petih letih prizadevanj opažamo, da nismo dosegli pričakovanega uspeha. Ameriškega kaparja nismo uničili niti omejili. Opažamo nasprotno, da se okužbe vedno bolj širijo in da kapar grozi s popolnim uničenjem vseh sadovnjakov. Ob tem stanju si sadjarji postavljajo vprašanje, kje je krivda za to. Ponekod obdoljujejo celo škropivo, posebno durlo, da se jim je sadno drevje posušilo. Poglejmo, kaj je pravzaprav na stvari. Znano je, da je potrebno pri škropljenju, oziroma še posebej pri pripravi škropiva precej natančnosti, saj prav majhna nepravilnost lahko povzroči velikansko škodo. S tem, da ne škropimo ob pravem času, ali če škropimo z nepravilno koncentracijo, ali s pokvarjenim škropivom, če škropimo samo površino, lahko povzročimo največje razjede v sadovnjaku. Ugotoviti je treba, da so se v mnogih krajih dogajale prav te stvari. Posledice so porazne. V krajih, kjer so ekipe škropile v času, ko je zmrzovalo ali pa v času, ko je drevje že odganjalo, je škropljenje drevje zadržilo, da to sploh ni več ozelenelo. Prav tako se je zgodilo z drevjem, ki je bilo pokropljeno z durlo, ki je pred uporabo zmrznila. Nemogoče poskuse s koncentracijo škropiva je delal n. pr. v Središču vodja ekipe Santl, ko je poskusil škropiti z 20% in še večjo koncentracijo durle kljub temu, da se sme uporabljati le 6% kot najvišja koncentracija. Drevje ni več ozelenelo.

Vendar pa povsod, kjer se je drevje posušilo, ni bil za to leti vzrok. Tudi tam, kjer je bilo škropljenje izvedeno po vseh pravilih, je obstajala možnost,

da se bo tu in tam kako drevo posušilo. Zakaj? Drevesa, ki so se v takih slučajih posušila, so bila tako okužena, da ni bilo na njih niti cm² zdrave skorje. Tako drevo bi se prav tako posušilo, ker je bila vsa površina drevesa ena sama rana. V takem slučaju je jedka oljna emulzija samo pospešila neogibno smrt drevesa. V obeh nevednih kmetovalcev-sadjarjev je bila krivda za to zapisana slabemu škropivu, slabemu delu ekipe, ponekod so celo izražali »globokokumen« sum, da je bilo drevje pokropljeno s kaparjem. O smešnosti prednjeje ne bi radi razpravljali.

Obsojanja, da škropivo ni dobro, da ne učinkuje, da je po škropljenju okužba še večja, v ogromni večini primerov ne drži. Jasno pa je, da je treba paziti, da škropiva že pred uporabo ne pokvarimo. Tako škropivo prav tako povzroči škodo. Zato je treba paziti, da koncentracije škropiv obvarujemo pred mrazom. Skrbeti pa moramo seveda tudi za pravilno pripravo škropiva, kot za škropljenje samo. Drevesan, ki ga uporabljamo letos za zimsko škropljenje, se pripravlja v 6% emulziji. Če je bilo škropivo dobro vskladirano in zavarovano proti mrazu, bodo sadjarji z njim zadovoljni in bodo imeli uspehe, seveda če bo škropljenje pravočasno in pravilno izvedeno. Zato je sedaj treba pohiteti s škropljenjem, da nas čas ne bo prehitel.

Neuspeha v borbi proti kaparju torej ne smemo pripisovati škropivu. Vsa škropiva, kot so durlo, drevesan, panolin, neolisol itd. so neoporečna in imajo zagotovljen učinek proti kaparju, seveda le, če jih pravilno in pravočasno uporabljamo. —ak.

V Moškanjcih imajo dobro evidenco o poginulih prašičih

Vprašanje svinjereje je v KLO Moškanjci v ospredju vseh ostalih gospodarskih vprašanj. Evidenca, ki jo ima KLO, izkazuje, da je v letu 1950 poginilo na področju tega KLO 48 prašičev. O tem razpravljajo s toliko večjo resnostjo, ker so dobili plan za odkup pitanih in mršavih prašičev za leto 1951.

Na zadnji lanskoletni seji KLO niso šli mimo tega vprašanja. S predlogom plana odkupa mršavih in pitanih prašičev za l. 1951 se KLO ni mogel spoznameti, ker je smatral, da je že plan odkupa mesa sam na sebi visok.

zagotovljene preskrbe s prehrambenimi predmeti in širše intervencije socialističnega sektorja na trgu, ta vsota mnogo realnejša kot pa v pogojih dosedanjega stalnega dviganja cen na prostem trgu.

Poudariti je treba, da dvig cen vžigalicam in tobaku ne bo vplival na znižanje življenjskega standarda delavcev, ker so znatno znižane cene prehrambenim predmetom. Kmečkim proizvajalcem so bile te cene še itak prenizke, posebno še, če jih primerjamo s cenami kmečkih proizvodov na prostem trgu. Med tem po se cene petroleja in soli le neznatno povijajo, če jih kmet kupuje z boni s popustom.

Z ozirom na kmete ima ta sistem to osnovno prednost, da morejo kmetje kupovati vse industrijsko blago z boni s popustom ali za denar v vseh prodajalnah na vsem ozemlju FLRJ, česar doslej ni bilo, t. j. ukinja se vsaka omejitev kupovanja industrijskega blaga za kmete. Razen tega se popust v višini 60 odstotkov, ki je do zdaj veljal za blago v prosti prodaji, ki ga je bilo razmeroma malo in le v nekaterih prodajalnah, poveča na 65 odstotkov in to za vse blago in v vseh prodajalnah industrijskega blaga. Kmet tako lahko dobi vsako blago, ima mnogo širšo in bogatejšo izbiro, kar se bo vsekakor pozitivno odražalo v zainteresiranosti kmeta pri kmečki proizvodnji in za

večjo prodajo proizvodov tako potom odkupa kakor na prostem trgu.

Ko govorimo o cenah industrijskega blaga, je treba upoštevati, da so se cene surovinam na svetovnem trgu, ki jih uvažamo za proizvodnjo industrijskega blaga široko potrošnje, znatno dvignile. Tako so se dvignile cene bombazu za 100 odst., volni za 119 odst., kožam za 99 odst. itd.

Poleg drugega omogoča ta sistem, da popolnoma uresničimo osebno zainteresiranost delavca v trgovini, da mrežo osvobodimo distributerstva, ki je doslej zahtevalo trdne cene in distribucijske plane. Trgovina bo lahko pasivljeje spremljala želje in okus potrošnikov in poslala hiva vez proizvodnje in potrošnje. To bo naredilo trgovino bolj ekspeditivno, kulturnejšo itd.

Vse sistem prodaje industrijskega blaga, kakor tudi nov odnos cen industrijskega blaga in kmetijskih proizvodov mora poleg vseh omenjenih ukrepov, privedi do tega, da bo stimuliran dvig kmetijske proizvodnje, da bo prišlo čim več blaga na trg in da bo v nadaljnjem razvoju dosežen tak odnos cen, ki bo poleg učvrstitve kupnih fondov mesta pripeljal do normalnega znižanja cen kmetijskih proizvodov in s tem tudi do znižanja cen industrijskega blaga, kar bo pomenilo dvig standarda i delavcev i kmetov. To naj bi v bliž-

meni, da bodo družine z otroki laže izhajale kot prej, kar je tudi opravičeno.

Opravljene so vse vrste dodatne preskrbe z industrijskim blagom, razen preskrbe nosečih žen, novorojenčkov in vojaških vojni invalidov, ki nosijo ortopedične obutvene pripomočke, kakor tudi vse do sedaj obstoječe razlike v R-kategorijah. Kategorizacija potrošnikov je omejena v glavnem na tri osnovne kategorije: R, D in G. Te razlike pri R-kategorijah glede količin industrijskega blaga v zagotovljeni preskrbi so bile upravičene v povojnih letih. Po petih letih od končane vojne in ko so do neke mere zadovoljene osnovne potrebe po tem blagu, preneha potreba vzdrževanja teh razlik, posebno še, če upoštevamo, da bo za težja dela in za pomembnejša delovna mesta v proizvodnji zagotovljena obutev in delovna obleka kot inventar tovarne, in sicer smemo tam, kjer je to posebno potrebno. Pač pa ostane plača — nagrajevanje z denarjem glavno merilo nagrajevanja.

Ko govorimo o tem, koliko bo dobil potrošnik blaga za določeno vrednost denarnih kuponov s popustom, tedaj moramo upoštevati, da postaja v pogojih popolnega in rednega izpolnjevanja

nji bodočnosti pripeljalo do takega odnosa v izmenjavi blaga oziroma v oddajanju državi žita, masti in drugih predmetov, potrebnih za prehrano — da delovni kmet ne bo čutil tega kot breme, temveč za njega edino in normalno pot izmenjave blaga — oziroma možnost nabave potrebnih količin industrijskega blaga. To bi hkrati odstranilo vse tiste posledice, ki jih ima dosedanje obvezni odkup za kmečki proizvodnjo, državi pa bi omogočalo, da obvezno odkupuje vedno manj predmetov

V zvezi z vsemi navedenimi spremembami in naši trgovini je treba v prvi vrsti začeti najostrejšo borbo proti vsakemu malomarnemu, počasnemu in birokratskemu reševanju vprašanj zagotovljene preskrbe. Preusmeriti je treba proizvodnjo državnih posestev in kmečkih delovnih zadržnih, da bodo postala važni činitelj v intervenciji na trgu — v večjih mestih in industrijskih središčih Odkup moramo pravočasno izpolnjevati ter z varčevanjem materiala in vseh panogah oskrbeti tržišče s potrebnim blagom. Končno je treba poudariti, da je največji del odgovornosti za izpolnitev teh nalog na delavcih v trgovinski mreži, na njihovem vsestranskem trudu, da bodo v vsakem pogledu izboljšali trgovino, da bodo zagotovili pravilno odvijanje prometa in da bodo izboljšali potrošnje potrošnikov.

Nov sistem prodaje in cen

(Nadaljevanje s 2. strani)

vezan an določeno območje (okraj, mesto), ampak lahko z denarnimi kuponci in boni kupuje vsako blago na vsem ozemlju FLRJ. To pomeni, da je odpravljeno vsako omejevanje teritorialne veljavnosti industrijskih potrošniških nakaznic in bonov, kakor tudi posebne oblike prometa (prodajalne za zagotovljeno preskrbo, prodajalne za vezano trgovino, prodajalne za prosto prodajo), razen prodajnih vojaškega trgovskega podjetja, ki bodo tudi še nadalje ostale zaprtega tipa, pač pa se bo industrijsko potrošno blago tudi v njih prodajalo s popustom od prosto formiranih cen. Tako bodo imeli potrošniki širšo izbiro in boljši asortiment blaga.

Potrošniki v zagotovljeni preskrbi bodo dobili določeni znesek denarnih kuponov, na podlagi katerih bodo lahko kupovali blago s popustom. Ti zneski so takini, da bodo potrošniki v glavnem lahko kupovali enako količino industrijskega blaga kot še prej, razen v primeru, če bi se odločili edino za predmete, ki so volna, luksuznejše tekstilije itd. Na otroke nakaznice bo mogoče gledati na določeno število denarnih kuponov kupovati več kot prej, kar po-

Drobni nasveti

Jačni rumenjaki, ki ga gospodinja takoj ne uporabi, je možno najbolje ohraniti za poznejšo porabo, če se ga v kozarec nanj pa nalije sveža voda. Ko ga hočemo zopet uporabiti, je treba vodo odliči.

Likalnik ne zarjavi, če ga po uporabi še malo toplega namažemo na spodnji strani s stearinom (svečo), nato pa ga zavijemo v volneno krpo in shranimo na suhem mestu.

Novi emailirani posodi podaljšamo trajnost, če jo pred uporabo napolnimo z vodo, v katero smo vlijli 50 gr kisa in dodali 50 gr soli ter to vsebino prekuhavamo eno uro. Na ta način pripravljene email bo zelo trpežne.

Masne madeže odstranimo iz obleke, če jih pošujemo z nastrogano kredo. Včasih je treba to večkrat ponoviti, če so madeži starejši. Lahko pa te madeže spravimo iz tkanine tudi s pivnikom preko katerega potegnemo vroč likalnik.

Ribe je lažje ostrgati, če jih predhodno oplaknemo v vroči vodi.

ZA VRTNARJE!

Če bi si radi prihranili od semenskega krompirja nekaj za hrano si pomagajte na sledeči način:

Z ostrim, tankim nožem izrežite iz krompirja vsako za življenjsko spodobno ovesce, ki ga naj obdaja leca (1-1,5 g) krompirjevega mesa. Izrezani komadi morajo imeti stožčasto obliko. Od krompirja srednje velikosti je mogoče izrezati do 10 takih stožcev, zraven tega pa še ostaneta dve tretjini krompirja za hrano.

Stožce takoj nasadite v zabelj z zemljo v medsebojni oddaljenosti 2-3 cm in jih zasujte z do 2 cm debelo plastjo zemlje in dobro zalijte. Ko se pokažejo poganjki, jim prigrnite dva do trikrat zemljo, da bi se lažje razvile koreninice. V toplim prostoru bo zrastle nasad v 1 mesecu v višino 3 do 10 cm. Ta nasad je treba potem presaditi v vrt. V jamicke za nasad je treba predhodno naliti vode.

Na ta način lahko posadite 100 kvadratnih metrov površine z 4-6kg krompirja. Če bi sadili cele krompirje bi rabili štirikrat več.

Zemlja mora biti dobro pognojena. Nasad je treba primerno nakovati da ga ne ovira suša ali trava.

Slučajno zabredel

Poljedelec Masten Matija iz Krčevine pri Vurberku št. 11 je bil svojčas velik nasprotnik črnih zakolov Avgusta lani pa je na vse to pozabil. Na domu je zaklaj 4 tedne staro tele, meso pa razprodal sosedom po 120 din za kg. O teh stvarih je težko molčati. Mnogi radi izrabijo, če mali ljudje kaj skrivajo pred ljudsko oblastjo. Če je on tako napravil, bom pa še jaz, se izgovarjajo poedinci.

Masten Matija se je moral zagovarjati. Tudi kaznovan je bil z 2000 din denarne kazni. Kaznoval ga je IO OLO.

Nedvomno Mastenov v bodoče ne bodo več dovolili, da bi na njihov račun klali teleta še drugi, temveč bo raje zopet kdo stopil na KLO in prijavil, kar mislijo zaklati, ker se jim ni treba bati kontrole ljudske oblasti. Po.

Popust za službene potnike

Po novih navodilih Komiteja za turizem in gostinstvo O FLRJ bodo imeli v 22 mestih v državi službeni potniki popust v gostinskih obratih za prenočišča in prehrano.

30% popust bo veljal v mestih prve grupe: Beograd, Zagreb, Ljubljana, Sarajevo in Reka;

25% popust v mestih druge grupe: Dubrovnik, Celje, Maribor, Jesenice in Mostar;

20% popust v mestih tretje grupe: Novi Sad in Skoplje;

15% popust v mestih četrte grupe: Titove Ulice Zrenjanin, Niš, Valjevo, Split, Banja Luka, Trebinje, Zenica, Titograd in Herceg Novi.

Navodila za popust stopijo v veljavo s 1. februarjem t. l.

PRESKRBA

Opozoramo vse potrošnike zagotovljene preskrbe in vse špecerijske poslovaince, da se delite maščobe za mesec december zaključijo z dnem 23. jan. 1951 ter se po navedenem datumu maščoba ne bo več delila za mesec december.

Maščoba se deli 100% na vse živilske in dodatne živilske nakaznice.

V mesecu januarju se bodo delila jajca v prahu, katera prejmejo sledeči upravičenci: D1, D2 in D3 po 200 gramov proti odvzemu odrezka republiške dopolnilne preskrbe št. 7 januar 1951.

Na dodatne živilske nakaznice prejmejo sledeči: Dojilje po 200 gramov proti odvzemu odrezka rep. dor. preskrbe št. 1. T. (noseče) 200 gramov proti odvzemu črke T (na glavni nakaznici), B (holnički) 200 gramov proti odvzemu odrezka Dopunsko B 1/2.

Opozorjamo potrošnike zagotovljene preskrbe, ki se nahajajo na podeželju, naj kupujejo pri terenskih poslov. ORMA, ker jim iste lahko nudijo vse prehrabene artikle na istih cenah.

Poverjenstvo za trg in gostinstvo Ptuj

MESTNI KINO PTUJ

Od 9. do 23. januarja: »Tarzan v New Yorku«, ameriški film.

Od 24. do 25. januarja: »Boj za prog francoski film.

Od 26. do 29. januarja: »Otroci Pratre«, avstrijski film.

Od 30. januarja do 1. februarja: »Glasbena komedija«, sovj. film.

Okrajna skupščina LT se bo vršila 28. januarja t. l.

Okrajni odbor Ljudske tehnike Ptuj je na svoji seji dne 10. januarja t. l. v duhu statuta organizacij Ljudske tehnike sprejel sklep o sklicanju redne letne skupščine Okrajnega odbora Ljudske tehnike Ptuj.

Ta se bo vršila v nedeljo, dne 28. januarja 1951 ob 7.30 v prostorih Zeleničarskega doma na Ormoški cesti v Ptuj.

Skupščini prisostvujejo delegati osnovnih organizacij, ki so bili izvoljeni na rednih letnih občnih zborih društev.

Okrajni odbor Ljudske tehnike Ptuj.

Šolski avto Avto-moto društva Ptuj

Nova razvrstitev potrošnikov

Predsednik sveta za blagovni promet zvezne vlade je izdal sledeče navodilo o novi razvrstitvi potrošnikov v potrošniške kategorije zagotovljene preskrbe za industrijske izdelke:

1. Po vrsti dela, stopnji odgovornosti, po letih potrošnikov, kakor tudi z ozirom na osnovo, po kateri imajo pravico do zagotovljene preskrbe, so razdeljeni vsi potrošniki, ki so prevzeti na zagotovljeno preskrbo, in sledeče osnovne potrošniške kategorije za industrijske izdelke: IR, IG in ID.

2. V potrošniško kategorijo IR spadajo: vse osebe v delovnem odnosu (delavci, uslužbenci, nameščenci in učenci v gospodarstvu), člani obrtniško-predelovalnih zdug, vojni in delovni invalidi, znanstveniki in umetniki, osebni upokojeenci, učenci srednjih šol nad 14. letom starosti, učenci strokovnih šol in redni študenti.

V potrošniško kategorijo IG spadajo: obrtniki, osebe svobodnih poklicev (zdravniki, zobozdravniki, zobni tehniki, advokati, babice itd.), duhovniki, nosilci družinske invalidnine, družinski

upokojeenci, gmotno nepreskrbljene osebe, ki so nesposobne za delo, sama žena z dvema ali več otroki, ki so mlajši od 14 let, člani družine nosilcev zagotovljene preskrbe, razen otrok, ki so razvrščeni v kategorijo IR, imajo pravico do zagotovljene preskrbe.

V potrošniško kategorijo ID spadajo: otroci do dovršenega 14. leta starosti.

3. Za preskrbo z industrijskimi izdelki obstajajo sledeče dopolnilne potrošniške kategorije: VP-1 za noseče žene po končanem sedmem mesecu nosečnosti zaradi nabave opreme za novorojenčka, VP-2 za noseče žene po končanem petem mesecu nosečnosti in za vojaške vojne invalide, ki nosijo ortopedična pomožna sredstva.

4. S tem navodilom je zamenjano navodilo o razvrstitvi potrošnikov v potrošniške kategorije zvezne zagotovljene preskrbe, ki je bilo doslej v veljavi, kolikor se nanaša na razvrstitev v potrošniške kategorije za industrijske izdelke.

5. To navodilo je stopilo v veljavo 15. januarja 1951.

Nekaj o cenah v prosti prodaji

Odkar se je pričela prosta prodaja blaga široke potrošnje po prosto formiranih cenah, naši ljudje mnogo razpravljajo o tem, kako je pravzaprav s temi cenami in kako se te cene gibljejo. Mnogi mislijo, da bodo šle cene navzgor in navzdol brez vsakršnega sistema in kontrole. Vendar pa ni tako. Delovanje zakona ponudbe in povpraševanja je omejeno. Kako?

Cene industrijskega blaga široke potrošnje se formirajo predvsem v proizvodnji. To so dosedanje nižje enotne cene, ki temeljijo v glavnem na stroških proizvodnje, upravno-prodajni režiji itd. Toda v ceno, po kateri bo proizvodno podjetje prodalo blago trgovski mreži, spada poleg tega tudi faktor, ki ga določa predsednik sveta za blagovni promet skupno s finančnim ministrom na podlagi skupnega razmerja blagovnih in denarnih fondov. Tako pridemo do minimalnih predajnih cen, pod katerimi proizvodna podjetja svojega blaga ne smejo prodajati trgovski mreži. Nad to ceno smejo podjetja prodajati blago trgovcem, toda zopet samo do določenih meja.

Kolikor nudilo podjetja boljše in kvalitetnejše blago, ki gre lahko v promet, se lahko pogajalo s trgovci glede cen. Na drugi strani pa trgovska podjetja ne bodo kupovala blaga, ki ga ne morejo prodati, ker bi se to odražalo na uspehu podjetja, obenem pa tudi na plačah trgovskega osebja začem pri direktorju navzdol.

Cene torej niso niti v proizvodnji niti v trgovini prepuščene samovoljnemu delovanju zakona o ponudbi in povpraševanju, toda v glavnem vendar morajo ustrezati delanskemu stanju na tržišču, kajti nerealne cene bi imele težke posledice za naše gospodarstvo.

Obstajata torej dve mejni — najnižja in najvišja — med katerima se gibljejo cene pač po kvaliteti in asortimentu blaga, oziroma po ponudbi in povpraševanju. Toda niti zgornja niti spodnja meja ne moreta biti stalni, kajti niti z najboljšim planiranjem ni mogoče predvidevati vsega, kar bo pokazal trg.

Za vrsto industrijskih izdelkov (na primer tekstil, obutev itd.) uvažamo su-

rovine, cene surovinam na svetovnem trgu za stalno rastejo (v tem pogledu imajo težave vse države). Razumljivo je, da to direktno vpliva tudi na ceno gotovih izdelkov.

Za mestne potrošnike bodo cene industrijskega blaga kljub 80-odstotnemu popustu nekoliko višje od dosedanjih nižjih enotnih cen, to pa samo tedaj, če bodo tudi nadalje kupovali na bone on industrijsko blago, ki so ga prej nabavljali na potrošniške nakaznice. Toda mnogo koristnejše bo zanje, če bodo na popust kupovali ostalo blago, ki ga je več v prometu.

Na trgu se sedaj pojavlja v prosti prodaji tudi takšno blago, ki ga je bilo doslej mogoče kupovati samo z nakazilom (pohišstvo, štedilniki, otroški vozički itd.), kakor tudi ono blago, ki je bilo doslej sicer v prosti prodaji, toda brez popusta za potrošnike, ki so na zagotovljeni preskrbi (alkoholne pijače, izdelki lokalne industrije itd.). To pomeni, da je asortiment blaga mnogo večji kot prej. Potrošniki na zagotovljeni preskrbi lahko vse industrijsko blago široke potrošnje (razen tobaka, vžgalice, soli in petroleja ter kuriva) kupujejo z 80-odstotnim popustom na bone ali pa prosto, brez popusta.

V prvih dneh proste prodaje je nastalo največ nesporazumov zaradi tega, ker nekateri potrošniki pa tudi prodajalci niso vedeli, ali lahko kupec kupuje s popustom, če nima dovolj točk oz. bonov. Deljansko je tako, da lahko kupec s popustom tudi tedaj, če nima dovolj točk oz. bonov, da bi z njimi plačal celotni znesek. Razliko v denarnih kupnih in v tem slučaju kupec nadomesti s gotovino. Na primer: nekdo želi kupiti par čevljev v vrednosti 5000 dinarjev, ima pa samo za 500 dinarjev denarnih bonov. Ker ima 80-odstotni popust pomeni to, da bi moral plačati vsega skupaj 1000 dinarjev in oddati prav toliko bonov. Ker pa nima dovolj bonov, odda samo za 500 dinarjev bonov ostalo pa nadomesti z gotovino ter na ta način plača skupno 3000 dinarjev. Na podoben način je mogoče kupovati blago tudi na kmečke bone ali pa z obema vrstama bonov hkrati.

Kako bomo kupovali blago

proste prodaje s popustom, vsebujejo po kategorijah:

za potrošniške kategorije IR — 3700 dinarjev v denarnih bonih, za potrošniške kategorije IG — 2200 dinarjev v denarnih bonih in za potrošniške kategorije ID — 3000 dinarjev v denarnih bonih.

Dopolnilni potrošniški nakaznici vsebujeta:

VP-1 1600 dinarjev v denarnih bonih, VP-2 pa 1200 dinarjev v denarnih bonih.

3. Višina popusta, po katerem lahko potrošniki na zagotovljeni preskrbi kupujejo blago proste prodaje, znaša 80 odstotkov prodajne cene. Z 80-odstotnim popustom lahko potrošniki kupujejo vse industrijsko blago, ki se prosto prodaja v trgovski mreži na malo.

Kupovanje blaga v prosti prodaji s popustom se vrši na ta način, da potrošnik plača v gotovini 20 odstotkov prodajne cene in odda v istem znesku tudi kupone s potrošniške nakaznice.

4. Ta odločba stopa v veljavo s 15. januarjem 1951.

... in kako na kmečke bone

V smislu odločbe zvezne vlade o določanju višine popusta, po katerem se bo prodajalo blago proste prodaje na bone trgovine po vezanih cenah, bodo lahko lastniki bonov trgovine po vezanih cenah izkoristili te bone na ta način, da bodo na denarne kupone s teh bonov kupovali blago proste prodaje s 65-odstotnim popustom od prodajne cene na malo.

Pri nabavi blaga plača kupec 35 odstotkov prodajne cene in odda v isti višini denarne kupone.

Ta odločba stopi v veljavo s 15. januarjem 1951.

Predmeti, ki bodo v prosti prodaji po enotnih cenah

Predsednik zveznega sveta za blagovni promet je izdal odločbo o določanju izdelkov široke potrošnje, ki se bodo prodajali prosto po enotnih prodajnih cenah. Po enotnih cenah se bodo prosto prodajali na malo sledeči izdelki:

tobak in tobaki izdelki, vžgalice, soli, petrolej in paketi, ki vsebujejo opremo za novorojenčke.

S 1 in petrolej lahko potrošniki kupujejo tudi z določenim popustom na denarne kupone z industrijskih potrošniških nakaznic in na denarne kupone bonov trgovin po vezanih cenah. Pakete z opremo za novorojenčke lahko kupujejo potrošniki izključno na dopolnilne potrošniške nakaznice VP-1. Za en taken paket odda kupec vse denarne kupone na nakaznici VP-1 in v višini oddanih kuponov plača znesek v gotovini.

Ta odločba stopa v veljavo s 15. januarjem.

Verjetno Vas bo zanimalo

Velik »napredek« televizije

Ameriški uradi za zaposlitve dajejo sleherni večer televizijske oddaje, pri katerih nastopajo brezposelni delavci ter kažejo svoje znanje, kvalifikacije in strokovno sposobnost, obenem pa navajajo vse ostale podatke, ki so v navadi pri iskanju službe. Delodajalci lahko spoznajo na ta način delavca in njegove sposobnosti, ne da bi ga bilo treba osebno sprejeti.

Kemikalija mesto krvne plazme

Britanski znanstveniki preizkušajo že delj časa novo kemikalijo »laminarina«, ki jo pridobivajo iz morskih alg. Že sedaj so ugotovili, da jo lahko z uspehom uporabijo pri transfuziji krvi namesto krvne plazme. V raziskovalne namene so v bližini Edinburga zgradili nov laboratorij za raziskovanje morskih alg.

Nevarnost pred jetiko v svetu upada

Po poročilih Svetovne zdravstvene organizacije se je število smrtnih slučajev zaradi jetike v mnogih državah precej zmanjšalo. V državah, kot na primer Novi Zeland, Danska, Nizozemska in ZDA se je umrlivost zmanjšala od 38 na 30%. Vodja protituberkulozne sekcije v Svetovni zdravstveni organizaciji meni, da bo do konca t. l. predstavljala jetika v teh državah prav tako redko bolezen, kakor je danes n. pr. lepra.

11-letni dirigent

Eden znanih italijanskih dirigentov — Roberto Benci — ima šele 11 let. Prvikrat je prišel dirigirati v svojem devetem letu. Do danes je dirigiral že 500 koncertov. Sicer kaže izredne sposobnosti pri vsem, česar koli se loti. Je lahko dober igralec, dialoge čita samo enkrat in jih že zna na pamet, plavati se je naučil v eni uri. Dosedaj govori že štiri jezike in — kakor kaže — bo čez tri leta položil že veliko maturo.

SLIKE ZA IZKAZNICE IN VSE VRSTE LUKSUZNE FOTOGRAFIJE

— povečave po vsaki sliki v vsaki velikosti, razvijanje, kopiranje itd. Izvršuje hitro FOTOPODJETJE HOZYAN I. STEFAN - ORMOŽ Stranke sprejemam vsak-torek, četrtek in soboto od 12 do 17. ure in vsako nedeljo od 6 do 11. ure v lokalni Ormož — V lokalni Središče samo vsako nedeljo od 13. do 17. ure. Poroke slika po naročilu in ob vsakem času in vsakem kraju! ::

Naj ostane med nami...

Laž ima kratke noge

Kramarič Jožet in Marija iz Rogoznice sta se pritožila. Obvezna oddaja maščobe za leto 1950 (3 kg junija, 17 kg decembra) je preveč ogrožila njune kolone. Branila sta se s trditvami, da so jima 1949 poginili prašiči, da imata samo dva mušavca lid. Ko je šlo že za zamuljen čas oddaje, sta se skrila za trditvijo, da nista znala za zadolžitve.

Tako je izgledalo pred »proveritvijo pritožbe, potem pa nekoliko drugače.

Kramaričeva žena poseduje 3,64 ha posestva, ki ga tvori 114 a orne zemlje, 2 a vrta, 19 a sadovnjaka, 92 a travnika, 25 a pašnika in 105 a gozda. Zakaj bi daljala obveznosti, ko pa je imela za zemljo interesenta, ki je voljan nositi obveznosti? Kolenku J. iz Nove vasi je dala v najem 47 a orne zemlje, 1 a vrta, 17 a sadovnjaka, 92 a travnika in 16 a pašnika. Za leto 1951 je ostala Kramaričeva neobremenjena. Kolenku Jožet pa ne.

V Kramaričevem svinjaku je bilo zadržljivo ogledati št 3 prašiče v skupni težji okrog 351 kg. Lape kolone, bi rekel vsakdo, 20 kg masti bi le koristilo družbeni preskrbi. Eden izmed prašičev je bil samo gost. Težko je bilo ugotoviti njegov izvor. Po Kramaričevih trditvah je bil enkrat kupljen na poti s selma za Din 8000, drugič od neke gospodinjice iz Morkove, tretjič od nekoga iz Bukove. Prijelivla go pač nista, ker je bil le par dni na »postušanju«.

Po Kramaričevem naziranju je od teh stvarih govoriti in pisati krivica. Kaj koga briga, če je ravno tako prihvil 2 sobi namesto 5 sob, če je zahteval živilske nakaznice pa ni hotel govoriti o namemniku Kolenku. Če ni hotel vzeti so-stanovalca, ker potem ne bi imel več prostora za poljske pridelke, ki jih mora imeti v sobah.

Smola imata, da jima ne verjame niti kontrola. Laž je tudi beseda, ki ji le morata končno Kramaričeva sama verjeti.

Pozabljeno

V neki ulici je našla Ljudska inšpekcija tri lestve, dolge 4 do 5 metrov, kar bo verjetno najbolj zanimalo Gradbeno ekipo MLO Ptuj.

Dobro, da ni huda zima, sicer bi imele te lestve tekom treh mesecev priliko odpotovati skozi kakšen dimnik.

Preimenovanje ulice

Opadovna skladišče za kosti v Murševci ulici je prava nesreča za tamkajšnje stanovalce, zlasti poleti, ko se širi obupen smrad.

Če bo to skladišče še dalje na istem mestu, bo najboljšo prekrstiti to ulico v »Opadovno« ulico.

Brez purice v Ormožu ni cinka

Gustek: »Gospod Lukoček bi mi hotel popraviti nekaj loncev?« Lukoček: »Ne vem, če bo šlo. Ni cinka.«

Gustek: »Napravite nekako, da bo šlo. Rabite mogoče kako purico, kokoš, vino ali jajčka?« Lukoček: »To bi pa rabili. Ali imate? Prinesite, pa se bomo že zmenila.«

TOVORNI AVTO GA JE P'DRIL

Pred par dnevi se je peljal Jeza Janez iz Hajdine s kolesom v smeri proti Ptujski gori. Pri prehitvanju ga je podrl neki tovorni avto. Pri padcu je dobil tov. Jeza težje poškodbe na glavi, zaradi katerih je moral na zdravljenje v ptujsko bolnico.

PONOČI GA JE NAPADEL S SEKIRO

Krambergerja Franca iz Bišečkega vrha je večer 14. t. m. na poti iz Vintarovec s sekiro napadel Janžekovič Janez iz Bišečkega vrha. Zaradi težkih poškodb na glavi je bil Kramberger prepeljan ptujsko bolnišnico.

aZ svojo napadalnost bo Janžekovič postavljen pred ljudsko sodišče. Ljudstvo zahteva za take primere primerno kazen.

OPOZORILO VOLIVCEM V. RAJONA

V. teren MOOT (Ormoški) ima redni sestanek v ponedeljek, dne 22. t. m. ob 18.30 v železničarski sindikalni dvorani. Ker se bodo obravnavala važna vprašanja, pridite!

OBVESTILO

Obveščamo prebivalstvo, da se je preselila Kontrolna komisija iz Doma Fronte v Prešernovi ulici 6 v zgradbo MLO Ptuj, v drug. nadstropje. Kjer p. sluje v znanem uradnem času.

ZAHVALA

Odbor OF za Gregorčičev teren v Ptuj se zahvaljuje tov. Marinič Lizi in ostalim članicam APZ za izredno požrtvovalnost, ki so jo izkazale našim najmlajšim ob Novem letu.

Rajonski odbor OF.

Prosim poštenega najditelja v soboto, 13. jan. t. l. v Ptuj izgubljene denarnice s 3900 din gotovine, izkaznice o kolesu ter potrdila o izvršenem odkupu, vse glaseče se na ime Janez Mesarec, Trnovski vrh 43, KLO Bišečki vrh, ter dveh živilskih nakaznic, glasečih se na ime Mesarec Roza, »Gradis« Vuzenica da najdemo proti dobri nagradi vrne na prvega navedenih naslovov. V nasprotnem slučaju dokumente preklicujem.

Uredništvo in uprava:

Ptuj, Prešernova ulica 6
Telefon šte. 156 — Čekovni račun pri Narodni banki Ptuj št. 643-90303-3
Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Vrabl Jože
Rokopisov ne vračamo — Naročnina 156 din za leto 1951 se plača vnaprej.
Tiska Mariborska tiskarna

Ko pridete v Ptuj, ne pozabite obiskati

Okrepčevalnico pri „Rib'ču“ Sp. Breg 1

Topli in mrzli prigrizek ter haloška kapljica ob vsakem času. — Odprto dnevno od 7. do 19. ure.

Priporoča se zakupnik VILI ARBES.